

השוחרט פרק שני חולין

לה.

עין משפט נר מצוה

צה א מיי פ"ג מהל
שאר אבות הטומאה
הלכה א:
צו ב מיי שם הל"ב:
צו ג מיי שם פ"ג הל"א
ופיי מהלכות מעמלי
משכב ומושב הלכה א:
צה ד מיי פ"ג מהל
שאר אבות הטומאה
הלכה א:
צו ה מיי שם ופ"ג שם
הלכה ד:

שיטה מקובצת

א דאמרין בפ' בתרא
דיומא אל תטמאו בהם:
ואי מדר' יונתן וכו':
הוא דמייחנן לה והיא
גופה: ז וקס"ד דכ"ש
חולין: ט והא דאמרין בפ'
ב"ש גבי והבשר לרבות:
ז גיל דהאי מקשה סבר
דטעמא דהאובל שלישי
הוי שני משום דכיון:

רבינו גרשום

אסור לאכול ומותר ליגע.
כלומר אסור לאכול תרומה
ומותר ליגע: אלא קודש
מקודש בלבד. כלומר אם
אכל שלישי של קדש
משום מדרס לפרושים.
כלומר טעמא לחכמים
בבגדים שהן מושב חוב:

דליכא כוים צנדי אכילת פרס. דחיוז אוכל תרומה צנומאת הגוף
לא הוי אלא צנדי ואין שום אכילה כשיעור מנטרפת צין כוים דכל
אסורין וצין ככותבת ליה"כ אם שהה מתחלת אכילת השיעור ועד
סופה יותר מכדי אכילת פרס שכן נמנה תורה שיעור לשהיית אכילה
צנדיה המנוגע שהקפידה תורה צנומה
צו שיעור אכילה לטמא צנדים ואותה
אכילה נשתערה צנדי ככר של עירוב
והיא ד' צינים וצנויד הדמעה תצלי
תרומה מועטין וכי אכיל מן המקפה
פרס לא אכל מן התצלין כוים עד
דאכל מן המקפה טפי מאכילת פרס
וצנדי לא מנטרף כוים ואין כאן
אכילת תרומה צנומאה אכל ראשון
ושני אין נאכל צנויד הדמעה דאפילו
צחולין מהני שני (א) ועוד דשני פסיל
ליה לתרומה דפתיכא ציה מן שמעת.
וקשיא לי מ"מ היכי ספיני ליה מידי
דפסיל לגופיה לתרומה והא מוזהר
הוא מלפסול את גופו דאמרין אצפ"ח
דיומא (דף פ:) אל טעמא צוהם
ונטמתם (כס) מכאן לטומאת גוייה
דאורייתא ואפילו למ"ד דרצנן אסורא
מיהא איכא ועוד ליטנא דהש"ס
דפרין (גד) ספיני ליה מידי דפסיל ליה
לגופיה משמע דלאו מתצלי תרומה
פריך אלא מדספיני ליה שלישי של
חולין. ונ"ל דצחולין גרידא קאי רישא
דמתניתין הראשון שצחולין כו'
והשלישי נאכל אפילו הוא נזיד הדמעה
ונגע צנדי לטומאה וה"ל שני שלישי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דליכא כוים
וכי דלפי' תצלין מהני
שני. ר"צ פ"י כשעשע על
טהרת תרומה: (ב) ד"ה
אלא וכו' דעבדי: (ג) רוב'
ד"ה האובל וכו' אכל אובל
שלישי: (ד) ד"ה אין לך וכו'
לך חזן דפתיכא דפסחים
ואפי' רבי חייה בר אבה
אמר ד' יוחזק דפליג:

הגהות מהר"ב נשבועה

א ד"ה האובל וכו'.
דהאובל חמור ממגע
הוא. ר"צ עין מהש"ס
מהדורה בתרא אסור
האמת ודלא כחמור מהר"ם
שם: ב ד"ה א"י היט אף
לחולין שנעשו על טהרת
הקדש. ר"צ עין מהש"ס
מהדורה בתרא והוא שם
שלא במקומו:

מוסר רש"י

האובל שלישי של
תרומה עצמה. וי"ש
שלישי של חולין אסור
על טהרת תרומה. אסור
לאכול ומותר ליגע.
בתרומה, דלשע נעשה גופו
אלה שלישי כמו המאכל
שאלו אסור לאכול תרומה
אבל מותר ליגע בתרומה
(כס). מדרס. אכ הטומאה
לטמא אדם וכלים כמדרס
הזב שטמא אדם וכלים
בכתיב (ויקרא טו) ואש
אשר יגע במשכבו יכנס
בגדיה לפרושיה. לאוהב
חולין צנומה (ויגיה יח)
כלומר כשם שמדרס טמא
אדם וצנדין כן צנדי שם
האין מדרס לפרושים (דה)
גד. לאובלי תרומה.
הניס, וכל אלו מעלות
מדברי פוסקים שאמרו
שאין שמירת טהרתן על
אלו חשובה שמירה אלא
אלו ומותר שהן אלו אלא
אלו כאלו לא שמירה, גורו
בין צנדיהן שמה ישבה
בין אשמו מה והי' הן
מדרס הנדה (ויגיה שס).

אבל תרומה בניגעה נמי אסור. אע"ג דאין עושה רציעי ה"א
דאסור ליגע דגורין שלא יבא לאכול: **האובל שלישי**
ש' חולין שנעשו על טהרת הקדש טהור לאבול בקדש. כמו שאינו
עושה רציעי והא דנקט אוכל ולא נקט מגע שאינו עושה רציעי
אם נגע בקדש צנומא נקט א' דהאובל

חמור ממגע דהא אוכל את שלישי
הוי שני לקדש וא"ת לענין מאי הוי
שלישי כיון דאוכלו הוי טהור אפילו
לאכול בקדש וגם אם נגע בקדש אינו
עושה רציעי ונראה דנ"מ לני הא
[דמנין] (דמניא) צפרק קמא דטהרות
השרץ מטמא ששה ופוסל אחד
בקדש צנדיא קדש אמרו בקדש מקודש
כמו חלות תודה ורקיקי נזיר שנשחט
עליהן הזבח והמנחות שקדשו בכלי
אכל חלות תודה ורקיקי נזיר שלא
נשחט עליהם הזבח ומנחות שלא
קדשו בכלי אינן לא קדש ולא כחולין
אלא הרי הן כתרומה והשרץ מטמא
בהן שנים ופוסל אחד והשחט לענין
זה יש בהן שלישי דשזב אין שומעין
עליהם הזבח ואין מקדשין המנחות
בכלי דמו לא חזו לקדושת הגוף וא"ת
רבי יצחק כמאן לא כר"א ולא כרבי
יהושע דלרצה צר צר חנה לרבי
יהושע אין צהן שלישי כלל ולעולם
הא דקאמר רבי יהושע שלישי שני
לקדש אהיינו אף לחולין שנעשו על
טהרת הקדש ש' כר"א הא אמר
שלישי שלישי ונ"ל דקסבר רבי

יצחק דר"א ורבי יהושע לא איירו אלא שלישי של חולין שנעשו
על טהרת תרומה שטהרתה טומאה היא אלא הקדש אכל
(א) אוכלין שלישי של חולין שנעשו על טהרת הקדש טהור
לאכול בקדש וא"ת תקשה דמתניתין דטהרות לרבי יצחק דקתני
שלישי צנומאה פוסל ופירשתי לעיל דאירי צנומאה על טהרת הקדש
ו"ל דמסקינן תנאי היא:

אין דבר בו אלא קדש מקודש בלבד. מה שפירש
צנומא רציעי בקדש מעלה דרצנן היא מוקדמי לה
צה' מעלות אחרונות צנומא בקדש דאמר התם דלית להו דררא
דטומאה דאורייתא אין נראה דהא חשיב נמי צה' מעלות אחרונות
כלי מנטרף מה שצנכו לקדש וצירוף הוי דאורייתא לרבי (י) יונתן
דפס"ק דפסחים (דף ע"ג) ואפילו רבי חייה בר אבה דפליג עליה
התם ואמר צירוף דרצנן הוא הא איהו מוקי לה כר"ע ור"ע ס"ל שלישי
צחולין דאורייתא ו"כ רציעי בקדש נמי דאורייתא דקרי כאן והצנר
אשר יגע בכל טמא לא יאכל (א) והא דקרי רציעי בקדש (ב) כל
שעה (דף ע"ג) מעלה בעלמא לאו משום דהוי מדרבי דהא צנדי כפרמו
אוכל בקדשים קרי ליה נמי התם (ה) מעלה אע"ג דהוי דאורייתא כדדרשינן
בהערל (יבמות ע"ד) וקאמר נמי התם דוהצנר לרבות עלים ולצונה הוי
מעלה ולקמן (דף ע"ג) מוכיח מנייה דחיצת הקדש דמשכרת דאורייתא
והא דאמר צה' (ז) (כל הפסולים) (זכריה דף ע"ג) גבי והצנר לרבות
עלים ולצונה לפסולא בעלמא לאו פסולא בעלמא דרצנן אלא למימר
דלאו למלקות דלא יאכל מרבה ליה אלא ליפסל מהקרבן קאמר
דמקבל טומאה ועולם פסולה דאורייתא והא דאמר צפרק חומר
בקדש (חגיגה דף כ"א) דה' אחרונות לית להו דררא דטומאה דאורייתא
ר"ח ל"ג דאורייתא ואפילו גרסינן דאורייתא ה"פ דכה"ג צחולין ליכא
דררא דטומאה דאורייתא דרחוק הוא מטומאה ומה שמדקדק צנומא
בפסחים דלא משכח רציעי בקדש למ"ד טומאה שחקה לטמא אחרים
לאו דאורייתא ואין אוכל מטמא אוכל דהיאך יכול לצא לרבי רציעי
שרץ כלי וכלי אוכל ואוכל משקה הרי אין כאן אלא שלשה ואין זה
קושיא דמשכחת ליה שפיר ע"י עלים ולצונה ואע"ג דר"ל מציעי ליה
לקמן אי מהני חיצת הקדש למימני צה' רשון ושני ההוא אמורא
דאמר בפסחים דאין אוכל מטמא אוכל סבר דמוזין צו ראשון ושני

הגהות הב"ח

אמר רבי האובל שלישי של תרומה עצמה
אסור לאכול ומותר ליגע ואיצטרך דעולא
תרומה אבל תרומה בניגעה נמי אסור
איצטרך דרבי יונתן ואי מדרעולא הוה
אמינא הני מילי בחולין שנעשו על טהרת
תרומה אבל תרומה בניגעה נמי אסור
איצטרך דרבי יונתן ואי מדרבי הוה
אמינא הני מילי תרומה אבל חולין באכילה
נמי שרי צריכי יתיב רב יצחק בר שמואל בר
מרתא קמיה דר"ג ויתיב וקאמר האובל
שלישי של חולין שנעשו על טהרת הקדש
טהור לאבול בקדש שאין לך דבר שעושה
רביעי בקדש אלא קדש מקודש בלבד
מתיב רמי בר חמא שלישי שני לקדש ואין
שני לתרומה בחולין שנעשו על טהרת
תרומה אמאי הא לאו קדש מקודש הוא א"ל
הנח לתרומה שטהרתה טומאה היא אצל
הקדש ומנא תימרא (ג) דתנן בגדי עם הארץ
מדרס לפרושיין בגדי פרושין מדרס לאובלי
תרומה בגדי אוכלי תרומה מדרס לקדש
אמר רבא מדרסות קאמרת שאני מדרסות
שמא

ור"ל סבר דאוכל מטמא אוכלי: **בחולין שנעשו על טהרת תרומה ואמאי** הא לאו
שלישי שני הוי משום דכיון דלאו מזהר לשומרו מליטמא וליגע צנדי איכא לנספוקי נמי
שלישי שני מהאי טעמא ולית ליה דטהרתה של תרומה טומאה היא אלא קדש
צשלישי הנעשה על טהרת תרומה הוי אוכלו שני דטהרתה טומאה היא אלא
כמו שאינו עושה רציעי ולדידיה תרומה טהורה נמי מטמאה קדש ולהכי קאמר
מנא תימרא דממאי דשלישי שני אין להוכיח לפי סברת המקשה ומייתי
מבגדי אוכלי תרומה מדרס לאובלי קדש ואין נראה לו לחקן צין מדרסות פירי
ורבא משני דיש לחלק ולא חיישינן צפירי שמא נגע במדרס נ"ל:
שמא